

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
pol leta 1 „ 60 „
četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Doležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjižar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi „Sloven. Gospodarja“.

Kmalu poteče letošnje leto in bliža se tedaj čas nove naročitve na „Slov. Gospodarja“. Med vsemi je „Slov. Gospodar“ na slovenskem Štajerskem naj-
bolj razširjeni list. V blizu 1500 iztisih izhaja vsaki teden pola mnogovrstnih, sedanje dni vedeti potrebnih reči. On pojasnjuje imenitnejše politične, cerkvene, šolske in gospodarske zadeve, donša cerkvene novosti, razlaga časi primerne, praktične gospodarske reči, na-
znanja, kar se je v tednu novega zgodilo na Sloven-
skem, v Avstriji in drugod, donša zanimive sestavke za
poduk in kratek čas (potovanje v Rim, Neapol in do-
mu se bo v novem letu nadaljevalo, tako tudi sesta-
vek o frajmavrerjih in popisi štajerskih, koroških
in prekmurskih gradov, trgov in mest; pripravljajo
se zanimivi spisi o luteranstvu na Štajerskem, o
usmiljenih in šolskih sestrah, o Slavjanah na Tur-
škem, razlaganje stvarjenja sveta po sedanjih na-
turalnih znanostih, popis vinorejske šole pri Mari-
boru itd.) „Slov. Gospodar“ dobiva mnogo dopisov
iz raznih krajev, je izvoljeni list tiskovnega društva,
družbe lav. duhovnikov, banke „Slovenije“, hranilnice
ljutomerske. Nabira milodare za razne potrebe. Objav-
lja mnogo raznih stvari, spremembe pri duhovnikih in
učiteljih, vožnji red pri železnici, sejme, dražbe, tržne
novosti in cene, kurza, loterijne številke in čedalje več
oznanil (inserator). Vse pa se uravnava v krščansko-
katoliškem, slovensko-narodnem, avstrijsko domoljub-
nem duhu in v mogoče priprosti lahko umljivi besedi.

Zato priporočujemo list in vabimo na obilo na-
ročbo. Stari naročniki nam naj ostanejo zvesti in no-
vih naj pristopi čem več tem bolje. List stane za celo
leto 3 gld. za pol leta 1 gld. 60 kr. in za četrt leta
samo 50 kr. Cenejšega lista na
Slovenskem ni!

Vsem p. n. gospodom dopisateljem in sodelalcem
se javno in prisrčno zahvalujemo in prosimo za na-
dalejšno podpiranje.

Opravištvu pristavlja, da se tistim naročnikom,
ki so naročnino poslali obljubili, pa nje do konca tega

leta poravnali niso, pošiljanje lista brezpogojno ustavi.
List je itak po ceni, a zastoj ga ne moremo pošiljati.

Dr. Lavoslav Gregorč,
urednik.

Jožef Hrčič,
opravnik.

Koliko davkov bomo drugo leto plačevali?

Toliko, da se že samim ustavakom, liberalcem, strahu in groze lasi ježijo. Finančni minister in finančni odbor sta državnemu zboru predložila pro-
račun za l. 1876. Dohodki so nastavljeni na 372,702,342 fl., stroški pa 403,022,574 fl., med temi tudi 129,000 fl. za še bolj ostro eksekutivno iztirjevanje davkov. Ali kljub temu bo vendar pomanjkalo više 31—100 milijonov fl.

Vsled tega navdaja huda obupnost naše libe-
ralce, videvše, kam so v 15 letih s svojim nemško-
ustavaškim centralizmom spravili sebe in Avstrijo. Večjih dač nalagati se bojijo, novih dolgov delati si ne upajo, stroškov znižati pa jih je sram in deloma jih tudi znižati ne morejo, ker so jih sami lehkomišljeno in brezumno povzvišali. Ra-
zun tega pa so pritiskali brez vsega usmiljenja federalistični in katoliški poslanci kakor: Herman Olz, Zallinger, žl. Pflügel, knez Czartorisky, dr. Pražak, dr. Danajevski, Cienciala, Naumovič in dr. Kusi. Dokazali so nepobitno, da so vse ne-
zgode edino krivi: liberalni, nemški, usta-
vaški centralisti. Smešno je brati, kako so se zvijali in hotli zagovarjati, pa bilo je zastoj! Strahovit udarec jih je zadel! Čutijo resnico brit-
kih besedi: „daj račun, kajti za naprej ne bodeš mogel več gospodariti“. Sramotni konec sedanje liberalne-ustavaške dobe se očitno bliža. Izmed 12 liberalnih govornikov je edini Scharfschmied skušal ministre braniti. Vsi drugi so več ali manj ostre pušice metali na nje. Se celo dr. Vošnjak, ki je pred par leti v ustavaški tabor zašel, ga je zapustil in morebiti v najboljšem go-
voru, kojega je kedaj imel, pobijal centralizem in ustavaško gospodarstvo. Poprejšni najhujši usta-
vaki na primer: Giskra, Herbst itd. so klaverni — molčali. Kakor posebič Brandstetterja, tako sploh trese in stiskuje gospodarstveni polom vso

jegovo stranko. Slabo državno gospodarstvo nemških liberalcev podira tudi njihovo, za Avstrijo in posebno za nas Slavjane, nemilo in nesrečno politiko. Toda nagledimo si danes kaj so liberalci svojim ministrom očitali in kake pomočke (?) nasvetovali?

Najbolj ostro sta ministre prijela ustavoverca žl. Plener in pa Skene. Prvi je finančnemu ministru očital, da ni vedel ali ni hotel resnice povedati in da se je pri računu za 16 milijonov vrezal in da tedaj ne bo zmanjkalo 25 ali 31 milijonov, ampak gotovo više 60 milijonov, t. j. še enkrat toliko, kakor lani. Treba bode ali novih dač ali novega dolga za 80 milijonov. Državni dolg pa znaša letos že 2674.695.800 fl., ki požre na leto 112 milijonov obresti, to je: 22 milijonov več, kakor znaša ves gruntni davek, ali to je: liberalci so od leta 1868. sem napravili 115.757.826 milijonov novega dolga. Leta 1877. bo denarna stiska še večja. Poslanec in tudi ustavak Skene je tožil: na leto bomo imeli za 100 milijonov več stroška, kakor leta 1870, za 75 milijonov več, kakor leta 1871, za 39 milijonov več, kakor letos. To so strahovite številke, ki se ne bodo kmalu znižale. Kaj je temu krivo? Nekateri pravijo, da naše vojaštvo. To ni res; kajti mi potrošimo za vojno veliko manj, kakor sosedna Rusija, Nemčija, Laška in Francoska. Za šolske zadeve so stroški od leta 1870 poskočili za 11 milijonov. Vendar največ požre naša zamotana uprava ali uradništvo. Tukaj tičijo milijoni, pravi Skene, od 40 na 90 milijonov so tukaj stroški poskočili. Ako se tretjina uradnikov zmanjša ali jim plača zniža, je pokrit ves deficit ali pomanjkljivost. Tudi za železnice smo preveč denarjev zapravili, ker jim plačujemo po 20—30 milijonov podpore. Naposled je še rekel: jaz ne poznam nobenih pomočkov. Enako so tožili tudi drugi liberalci. Poslanec Wedl je rekel „alle sind wir verkracht“ vsi smo polomljeni, vse gre rakovo pot: obrtnija, kupčijstvo in kmetijstvo. Dr. Vošnjak je tožil o neusmiljenem tirjanju davkov in vlado grajal, da jeni pravdniki in okrajni glavarji slovenske liste „samovoljno“ zasegajo ali konfiscirajo. Naposled sta se še liberalni minister Depretis in liberalni poslanec žl. Plener na sramoto parlamentarizmu očitno pulila in lasala. Prvi je osobno zgrabil drugega in ta je ministru, zavrnil rekoč: jaz Vas osvedočujem svojega popolnega zaničevanja. Med velikim hrupom, ki je tukaj nastal, bil je zbor in splošna razprava o proračunu sklenjena. Prihodnjič spregovorimo o tem, kako so naši konservativni poslanci, posebno g. Herman, liberalno vlado in ustavaško-nemški centralizem napadali.

Cerkvene zadeve.

Slomšekovega spomenika lepo dodelani ste 2 plošči, prva pride na pokopališče, druga na dom

v Ponkvi. Kip za glavni spomenik v stolni cerkvi izdeluje g. Zaje v Ljubljani, drugo pa g. Schulz v Gradcu. Prvi namisli do novega leta odboru poslati podobo iz gipsa na ogled in pretres.

Za naslednika kardinalu Rauscherju se imenuje mnogo gospodov: dunajski namestni škof, zvesti prijatelj ministra Stremajerja, stari dr. Kutschger, potem kardinal knez Hohenlohe, čigar eden brat služi pruskemu, drugi pa avstrijskemu cesarju, on sam pa papežu, le ne prav zanesljivo, potem graški škof, celovski škof in po Mariboru je govorica, da tudi naš Milostljivi knez in škof!

Medjimurje se bo odcepilo od hrvatske nadškofije zagrebačka in pritaknilo škofiji magjarskej Samboteljskej. Svitli cesar se namreč v to privolil in ministru za bogočastje naročil, naj se radi tega porazumi z dotičnimi cerkvenimi oblastnjami in se potem po ministru Andrassyju obrne do sv. Očeta. Magjar boče Medjimurje tudi s pomočjo Cerkev pomagari!

Kolinski nadškof so morali pobegniti na Holandsko, ker so jih Prusi hotli prejeti in zapreti. Premoženje in poslopje nadškofijsko so jim že lani vzeli.

Okrajni glavar Vestenek. Blizo Litije na Kranjskem bi imeli 30. nov. č. oo. Lazaristi iz Celja začeti sv. misijon. Toda na predvečer je z njimi vred prišlo povelje od g. Vesteneka, da je misijon prepovedan, ker po okolici razsaja vratna vnetica. Župnik se obrne do c. kr. namestništva v Ljubljani z dokazi, da ni nihče na omenjeni bolezni bolan. Namestnik telegrafira g. Vesteneku, naj takoj poroča, kaj je. Ta odgovori: 3 osebe so na vratni vnetici že umrle in 3 so zbolele. Toda župnik telegrafira, da to ni res. Sedaj pošlje namestnik zdravnika Stökl-na na preiskavo in ta se prepriča, da so omenjene 3 zbolele osebe popolnem zdrave in da ni nihče umrl na vratni vnetici, da je vse izmišljeno, sv. misijon zabraniti.

Gospodarske stvari.

M. Posuševanje mokrotnih njiv in travnikov.

Izmed pomočkov zemljišča zboljševati je odvodnjenje, t. j. odpravljanje vode jedno najbolj važnih in izdatnih sredstev. Pod besedo „odvodnjenje“ se pa razumeva ne le odpravljanje tiste vode, ktera nad zemljiščem stoji, ampak tiste, ki se od časa do časa pod zemljo v preobilni meri nabira in rast raznih sadežev ovira. Vse gnojenje in dobro oranje, vse pridno obdelovanje takega zemljišča le malo hasni, če zemlja od časa do časa od mokrote trpi. Pravimo od mokrote, in to dobro ločimo od potrebne vlage, ki je rastlinam v uspešno rast neobhodno potrebna. Zemlja, če tudi le od časa do časa mokrotna, more o drugem času tako suha in trda postati, da v njej nobena rastlina